

Kroniske smertepatienters erfaringer og mødet med sundhedssystemet i forbindelse med opioidbehandling

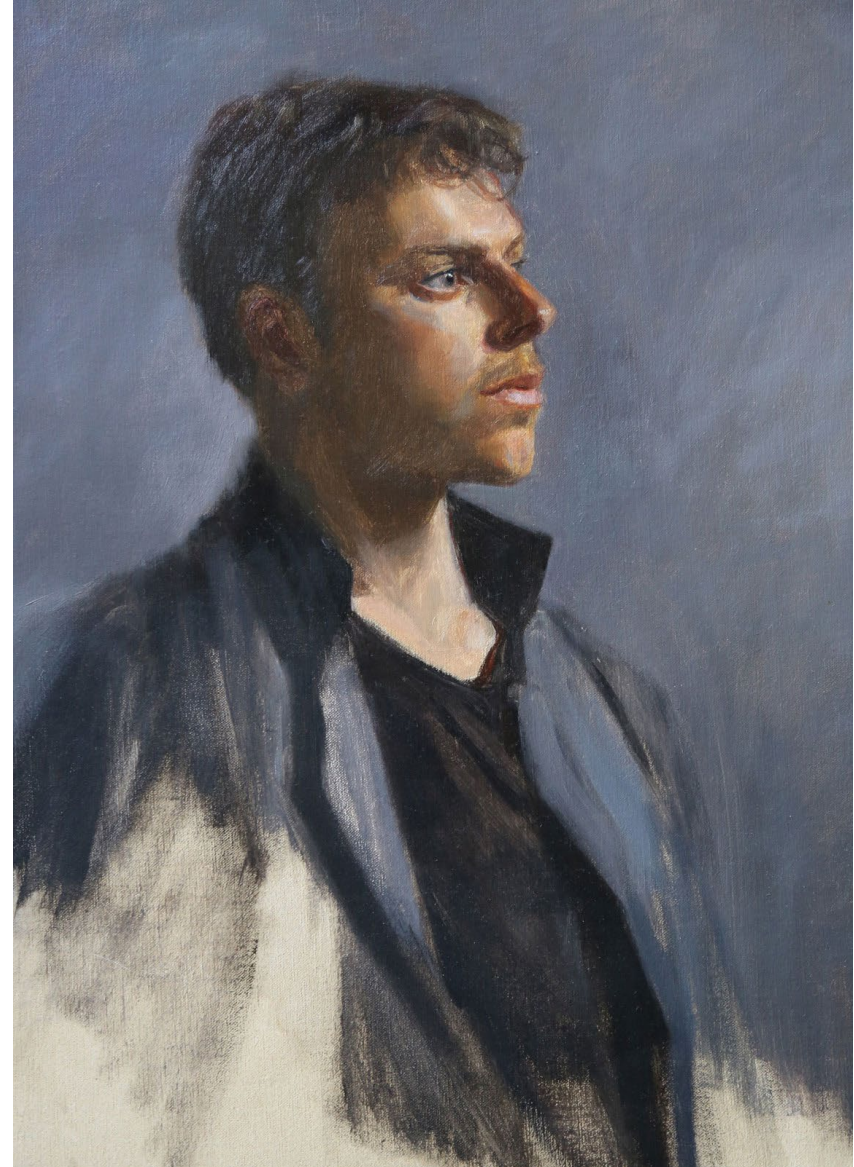
Danske Fysioterapeuters Fagkongres
14. marts 2025

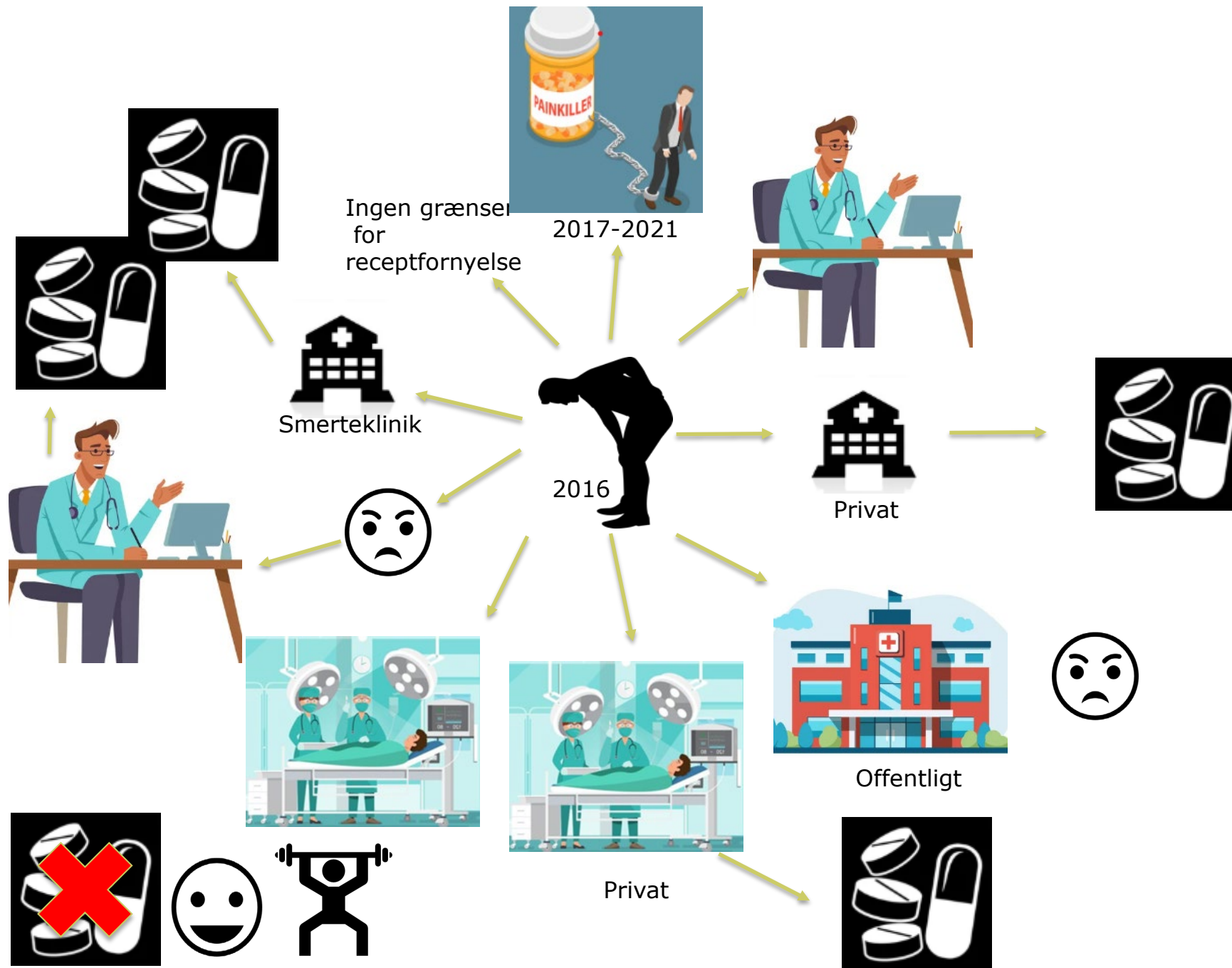
Program

- Baggrund – Hvorfor er det vigtigt at vi taler om opioider?
- Præsentation af kvalitativt studie (metode samt resultater)
- Perspektivering – smertestillende medicin og fysioterapeutens rolle
- Spørgsmål og diskussion

Tommys historie

- 49 år
- Gift, far til en søn
- I arbejde som ingeniør
- Godt social netværk
- Aktiv i sin fritid
- Ikke historik med smerter.

Tommy er ikke den eneste

I 2023 indløste 395.000 personer en recept på opioider (medstat.dk).

Omkring en tredjedel af opioidbrugerne i 2021 er i længerevarende behandling (>6 mdr) (Sundhedsdatastyrelsen).

Vi ser dem hyppigt både i primær og sekundær sektor

Studier viser at patienter med højt opioidforbrug har 11 x højere forekomst af at modtage overførselsindkomst. (Davis MP)

Opioidforbrug er forbundet med ufuldført rehabilitering, færre der vender tilbage til arbejdsmarkedet og højere sundhedsudgifter (Davis MP).

Udtrapning af opioider kan forbedre funktionsevnen uden forværring af smerter, men kan bidrage til smertelindring (Berna et al).

**VÆLG
KLOGT**

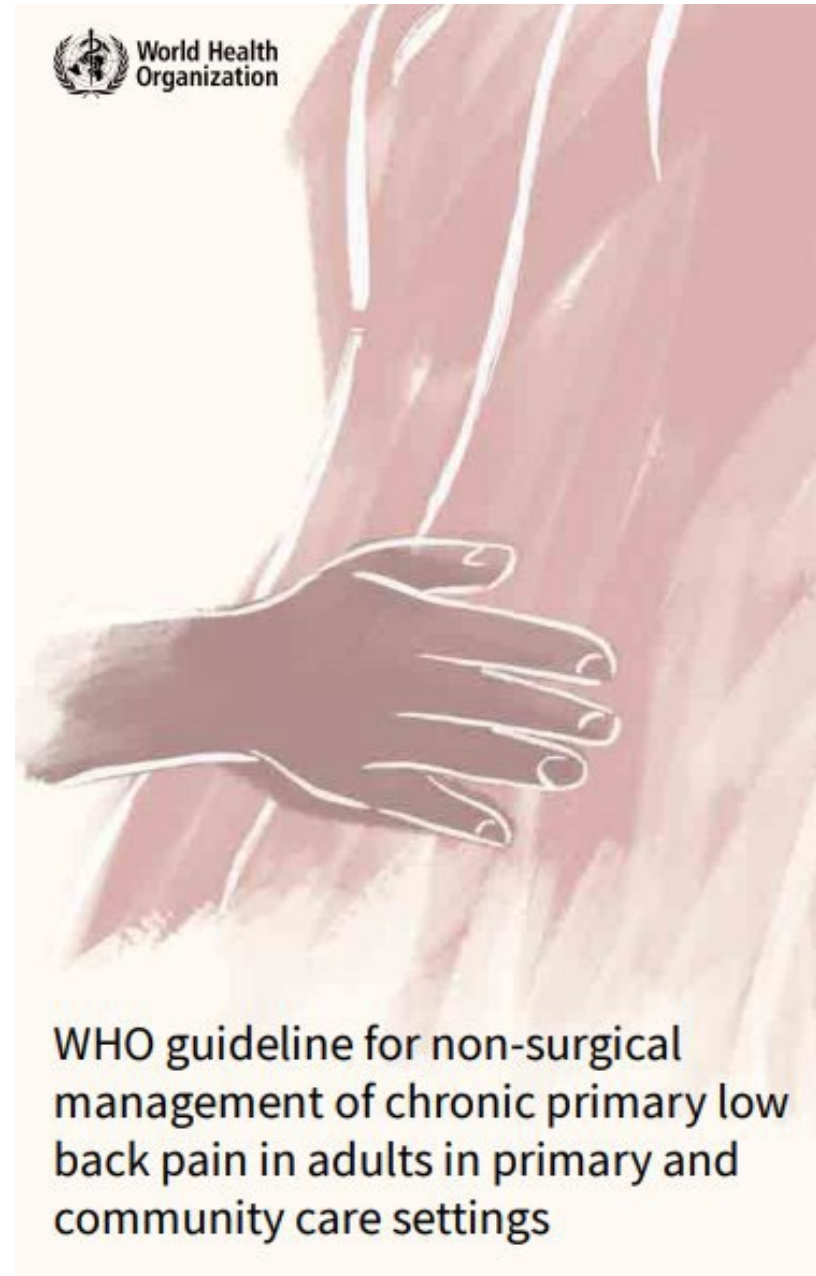
**"Undgå at opstarte behandling med
opioider uden en klar behandlingsplan,
som beskriver mål, forventet varighed
og plan for opfølgning."**

Anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med kroniske smerter

Indsatser og organisering

22 NOV 2023

WHO guideline for non-surgical
management of chronic primary low
back pain in adults in primary and
community care settings

“Hvem hjælper mig?”

**Den kroniske
smertepatientens
erfaringer og mødet med
sundhedssystemet i
forbindelse med opioid
behandling:**

**Et kvalitativt studie med
tidligere opioid patienter**

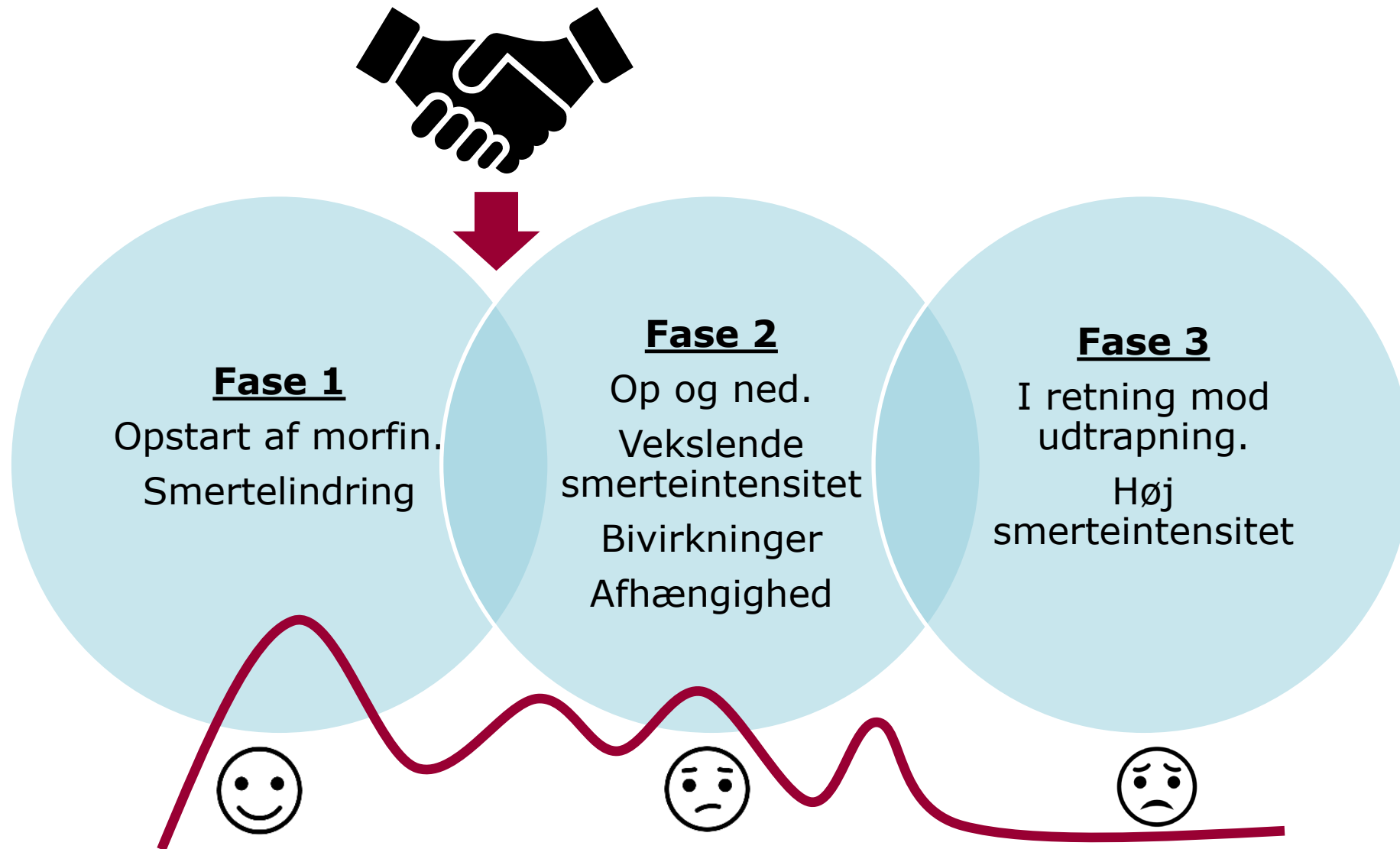
Resultater

7/10 Opstartede opioider pga rygsmerter

Gennemsnitsår med kontinuerlig brug af opioider: 15 år
(2,2,3,5,10,14,16,24,33,44)

9/10 Havde et længerevarende forløb ved fysioterapeut

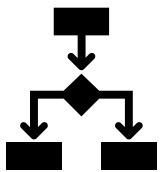
Flere informanter i dette studie efterlyser en tidligere nedtrapningsindsats samt større faglig viden i sundhedssystemet.

Perspektivering

Er der behov for yderligere implementering af viden inden for området ved egen læge og på hospitaler?

Kan fysioterapeuter tage en større aktiv del i emnet?

Spørgsmål og diskussion

Tak til
Smerteklinikken RSI
Morten Høgh
Malene Kjær Bruun

Opioid virkning versus bivirkning

• Kvalme + opkastninger • Forstoppelse • Nedsat appetit • Mundtørhed • Hovedpine • Svimmelhed • Kognitiv påvirkning og forvirring • Træthed • Nedsat hukommelse • Søvnløshed/søvnighed • Hudkløe og udslæt • Svedtendens • Åndenød • Eufori • Hallucinationer • Muskelspændinger • Faldtendens • Sitren i arme og ben	(myoklonier) • Føleforstyrrelser (parestesier) • Allergiske reaktioner • Vandladningsproblemer • Humørpåvirkning med udvikling af depressive symptomer • Synsforstyrrelser • Fysisk og psykisk afhængighed • Nedsat virkning af medicin • Små pupiller • Rejsningsproblemer • Graviditetsproblemer • Øget følsomhed ved berøring (hyperalgesi) • Menstruationsforstyrrelser • Sårhelingsbesvær • Øget infektionstendens • Øget dødelighed

Abstinenser

Fysiske symptomer

Tiltagende smerter

Alment ubehag	Diarré
Snue	Rysten
Nysen	Feber
Gaben	Hovedpine
Tåreflod	Kriblen under huden
Svedudbrud	Kramper i benene
Gåsehud	Nedsat kraft
Forhøjet puls	
Hjertebanken	
Kolik smerter	

Psykiske symptomer

Humørsvingninger
Uro
Angst
Irritabilitet
Søvnproblemer
Depression
Hallucinationer
Mareridt
Nedsat energi

Opioider

Indholds- stof	Morfin	Oxycodone	Tramadol	Tapentadol	Metadon	Plastre	Codein
Præparat	Contalgin (d)	Oxynorm (h)	Dolol (d)	Palexia (d+h)	Metadon(d)	Fentanyl	Kodein (h)
	Malfin (d)	Oxycontin(d)	Tradolan (d)	Tapentadol (d)		Buprenorphin	Kodipar (h)
	Doltard (d)	Oxycodonhydroclorid (d+h)	Mandolgin (d)			Matrifen	Pinex Comp (h)
	Morfin (h)	Codilek (d)	Gemadol (d)			Norspan	
		Coxynon (d)	Tramadol (d+h)			Durogesic	
		Reltebon (d)	Nobligan (d)				

h=hurtigvirkende
d=depot

Kørselsforbud hurtigvirkende opioid

Styrelsen for Patientsikkerhed:

- Maksimalt 2 doseringer om ugen
- Minimum kørsel 8 timer efter injicering af opioid

